

UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR LIBERE ÎN EDUCAȚIE

prof. Dorina Kudor,
Liceul Teoretic „Gheorghe Șincai” Cluj- Napoca

De la societatea cunoașterii la societatea conștiinței

Internetul a fost unul dintre cele mai mari evenimente tehnologice din secolul al XX-lea. Începând din anul 1990, internetul cunoaște cea mai tulburătoare transformare și extindere prin tehnologia World Wide Web (www), cu un impact deosebit asupra societății.

Trăim astăzi într-o societate a cunoașterii, așa cum este definită de conceptul societatea bazată de cunoaștere (*Knowledge-based Society*). Cunoașterea înseamnă informație cu sens și care acționează, astfel că societatea cunoașterii se construiește pe societatea informațională, caracterizată prin democratizarea informației, comunicare, cooperare și globalizare. Internetul este baza acestui tip de societate, permițând accesul larg la informație și construind un nou mod de cunoaștere și de interacțiune.

Sarcina secolului al XXI-lea este, cred, de a transforma societatea bazată pe cunoaștere într-o societate a conștiinței tocmai pentru că progresul tehnologic, aplicațiile informaticii și ale comunicațiilor trebuie să integreze dimensiunea responsabilității sociale. În acest sens, există câteva trăsături ale societății cunoașterii de care trebuie să ținem cont cu maximă responsabilitate: managementul cunoașterii, utilizarea morală a cunoașterii la nivel global, adaptarea sistemului de educație la caracteristicile societății informaționale și a cunoașterii.

În prezent, tehnologia evoluează rapid, modul de viață schimbându-se în ritm amețitor, numai dacă ne gândim că alături de telefonia mobilă, televiziunea prin cablu și internet există: e-banking, e-commerce, e-government, e-tax, e-learning, e-health, e-business etc.

Consider că noi, oamenii care trăim în primul sfert de veac al secolului al XXI-lea, din mileniul al III-lea, avem datoria de a configura un nou model ontologic și gnoseologic, în care realitatea virtuală să fie mai mult decât o simulare a realității, ci, mai ales, un spațiu al conștiinței colective, care are conținut relevant, distribuit cu responsabilitate și moralitate. Mediul online nu este un mediu al identităților mascate, ci, dimpotrivă, un mediu al comunicării și cooperării pentru binele comun și evoluția umană.

Rolul sistemului de educație și al cadrelor didactice este atât să integreze tehnologia, cât și să contribuie la formarea acestui nou model ontologic bazat pe accesul rapid la informație și pe crearea de conținut, cu responsabilitate și moralitate.

Tehnologiile libere sunt accesibile oricărui cadru didactic, deoarece nu presupun costuri materiale, cu excepția unui computer/ smart phone etc. și acces la internet, care, de obicei, fac parte din recuzita personală a fiecărei persoane.

Exemple de utilizare a tehnologiilor libere în educație

În continuare, prezint două exemple de utilizare a tehnologiilor libere în activitatea didactică: site-ul clasei și blogul activităților.

Site-ul clasei

Cu un cont @gmail, am creat un site al claselor la care predau în acest an

școlar, care este destinat atât elevilor, cât și părinților. Astfel, am asigurat atât transparența activităților, cât și informarea în timp real. Site-ul a fost prezentat elevilor în prima oră de curs, iar adresa web a fost notată pe prima pagină a caietului.

Site-ul este denumit *Cabinetul de romana*

<https://sites.google.com/site/cabinetulderomana/>

și cuprinde următoarele pagini: prezentarea profesorului, pagini separate pentru fiecare clasă, pagina clubului de lectură, pagină destinată cursului opțional, pagină cu informații despre concursuri și olimpiade, pagină de informare pentru activitățile destinate programului *Școala altfel*: *Să știi mai multe, să fii mai bun*. Am adăugat o listă de legături

pe care le-am considerat utile: pagina web a școlii, blogul activităților cu elevii, pagini ale unor edituri, canale radio sau youtube cu lecturi audio etc.

Pagina fiecărei clase cuprinde informații succinte și relevante despre conținutul fiecărei lecții, teme, evaluare și portofoliul de lectură. Am creat legături în google drive sau

cu alte pagini web către unele documente suport folosite în predare, iar la subsolul paginii am adăugat o listă de documente necesare, organizate în dosare tematice: *documente curriculare, portofoliu de lectură și resurse lecții*.

Paginile site-ului pot fi salvate pe computer, apoi imprimate și păstrate în portofoliul profesorului. Elevii și părinții consideră util acest tip de informare, singurul efort necesar este din partea profesorului, implicând planificare și completare zilnică.

Blogul activităților

Tot pe baza unui cont @gmail, am creat un blog destinat publicării rezultatelor unor activități derulate împreună cu elevii. Blogul este în lista de legături utile de pe site, așa că elevii nu mai trebuie să rețină o adresă web suplimentară. Conținutul blogului se completează ritmic. În prezent, blogul are trei pagini care cuprind materiale aferente celor trei activități distincte: *Audioselfie, Lectură audio, De la ore adunate...*

Scopul creării blogului este de a încuraja exprimarea opiniilor prin crearea de texte proprii pe teme recomandate sau la alegere, aplicând competențele privind lectura și rezumarea unui text și abilitățile digitale în crearea de prezentări video, prin îmbinarea textului, a muzicii, a imaginilor. Prin activitățile propuse, elevii învață utilizarea cu responsabilitate și creativitate a platformelor de comunicare.

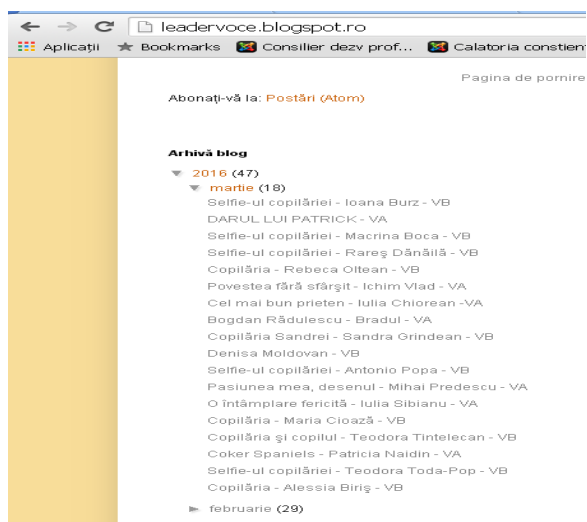
V.O.C.E. este un acronim al unor concepte, care valorifică teoria clasică și modernă asupra cuvântului voce.

Teoria clasică susține că vocea este realizată de vibrația corzilor vocale sub efectul respirației și de mușchii laringelui ajutători. Teoriile moderne stabilesc că vibrația corzilor vocale este un act neuro-muscular, comandat exclusiv de influxul motor al creierului, iar geneza vibrațiilor corzilor vocale este una cerebrală. Astfel, vocea personală este o amprentă a gândirii, a sentimentelor și a emoțiilor, a conștiinței individuale.

Sub forma acronimului V.O.C.E., semnificațiile se îmbogățesc și vizează o dimensiune ontologică, de învățare despre a fi în lume, prin conștientizarea importanței de a fi o conștiință activă și prezentă. Congruența dintre gând, vorbă, faptă și atitudinea ecologică creează echilibrul între lumea fiecăruia și lumea exterioară, a tuturor.

Toți, fără excepție, putem contribui la îmbunătățirea vieții împreună cu ceilalți. E de ajuns un cuvânt sau un minut ca să facem diferența între nepăsare și implicare. Diferența care face diferența este *v.o.c.e.-a* personală!

Acronimul V.O.C.E. este un îndemn pentru a gândi, comunica și acționa în deplină conștiință de impactul propriului comportament asupra propriei persoane, asupra celorlalți și a mediului. V.O.C.E. este expresia identității personale ca manifestare în lume.

Folosind telefonul personal, fotografiez secvențe sau rezultate din activitatea elevilor, apoi creez scurte videoclipuri folosind aplicații gratuite de pe telefonul sau de pe computerul personal.

Efectul publicării pe blog a rezultatelor activităților derulate în clasă este o implicare mai bună a elevilor, precum și satisfacția și bucuria de a ști că munca lor este apreciată.

Pagina *Audioselfie* cuprinde materiale create de elevi, folosind aplicații care permit integrarea de sunet/voce, cu imagini și fond muzical. Conceptul *audioselfie* invită elevii să confere conținut modei selfie-urilor, vorbind despre sine, despre copilăria lor sau despre o temă la alegere. *Audioselfie-ul* este formă de comunicare care permite autocunoașterea și responsabilitatea de a fi o voce unică în lume.

Pagina *Lectură audio* este destinată lecturii unor fragmente de text din basmul *Cenușăreasa*, realizate de elevi, individual, în grup sau în familie, cu scopul de a stimula plăcerea lecturii prin utilizarea unor aplicații media.

Pagina *De la ore adunate...* este o colecție de materiale elaborate de elevi și de profesor pe baza activităților derulate în clasă. Astfel, aici, elevii regăsesc lecturile audio ale unor povești create de profesor și folosite în cadrul unor activități, dar și alte tipuri de materiale realizate cu suportul unor aplicații precum *XMind*, *Musical.ly*, *Windows Movie Maker*, *Animoto*, *VivaVideo*, *Glogster*.

Concluzii

Integrarea site-ului și a blogului în activitatea didactică este gratuită, dar implică responsabilitatea conjugată a profesorilor și a elevilor de a crea și de a distribui conținut cu respect pentru mediul online. Astfel, mediul online devine nu numai un mediu al comunicării și al cooperării pentru dezvoltarea creativității și a responsabilității, ci și o

modalitate de a crea conținut relevant pe care să îl distribuie în spațiul virtual, care, probabil, va deveni un spațiu al conștiinței colective. Consider că este responsabilitatea profesorilor să îi învețe pe copii leadershipul personal, care nu înseamnă ce *titlu* academic sau social ai, ci, mai cu seamă, ce comportament manifesti atât în mediul real, cât și în cel virtual.

Profesorul, chiar dacă este un imigrant în era digitală, poate fi el însuși o resursă, dovedind elevilor că poate învăța să utilizeze tehnologia, invitând astfel elevii să își exerseze abilitățile de nativi digitali cu responsabilitate, moralitate, creativitate, ingrediente absolut necesare în societatea conștiinței.

Referințe

Site Cabinetul de romana, <https://sites.google.com/site/cabinetulderomana/>

Blog Leader V.O.C.E., <http://leadervoce.blogspot.ro/>

Canalul meu youtube, https://www.youtube.com/channel/UCFPOfRfPc_TFYLuyYFkPcJw

Glogster, <http://sincaici56701a508e625.edu.glogster.com/cei-doi-clopotei/>